

bez příkazu (stavebníků) ujala stavební akce a prováděla ji i zadáváním. Zmíněné ustanovení zákona upravuje poměr nezmocněného jednatele k tomu, jehož záležitost byla provedena, nikoli poměr k třetímu. Tedy nehodí se na poměr žalované obce k žalobci, protože obec neprováděla jeho záležitost, nýbrž záležitost stavebníků. Nelze souhlasiti ani s názorem žalobcovým, že zadání staveb bylo pouhým prováděním usnesení obecního zastupitelstva o stavební akci, prováděním usnesené stavební akce. Vždyť obec se usnesla jen na p o d p o ř e akce zárukou úvěru, vypracováním návrhů a odprodejem stavebních míst. Zadávání staveb nelze považovat za provádění takové podpory, to jde daleko za usnesený rámec.

Čís. 12397.

Missionářský výbor methodistické biskupské církve Jihu jest podle zákonů státu (Tennessee), kde byl jako korporace ustaven, jakožto právnická osoba samostatným právním podmětem a jest jej proto (§ 33, 34 obč. zák.) i v tuzemsku pokládati za právnickou osobu, jež má způsobilost vystupovati před soudy jako samostatný podmět právní.

Vyslovil-li nesporný soudce ve svém usnesení názor, že Missionářský výbor methodistické biskupské církve Jihu jest podmětem nezpůsobilým k nabývání vlastnictví nemovitostí a že pravý vlastník nemovitostí jest neznámý, a ustanovil-li tomuto prý neznámému majiteli opatrovníka, byl tím Missionářský výbor dotčen ve svých právech a stal se tak účastníkem nesporného řízení.

(Rozh. ze dne 25. února 1933, R I 34/33.)

Na návrh Josefa P-a a Václava P-a, stavitelů v P., ustanovil o k r e s n í s o u d v P. podle §§ 7 a 269 obč. zák. a zákona ze dne 5. prosince 1877 čís. 111 ř. zák. neznámým majitelům nemovitostí zapsaných ve vložkách čís. 1298-III a 2079-III hlavní knihy města P., na které jest vloženo právo vlastnické pro Board of Missions of the Methodist Episcopal Church South (Missionářský výbor methodistické biskupské církve Jihu) v Nashvillu ve státě Tennessee, opatrovníka z toho důvodu, že právě tak jako methodistická církev, nemá ani jmenovaný Missionářský výbor povahu právnické osoby a není schopným podmětem majetkových práv a závazků, takže byl do pozemkové knihy jako vlastník nemovitostí zapsán subjekt nezpůsobilý, nemající oprávnění právnické osoby, a že pravý majitel nemovitostí, jenž by byl s to, by své záležitosti sám spravoval, jest neznámý. Do tohoto usnesení stěžoval si jmenovaný Missionářský výbor, zastoupený Dr. Josefem H-em, advokátem v P., vytýkaje předem, že bylo o ustanovení opatrovníka rozhodováno v řízení nesporném, ač podle povahy konkrétního případu mělo se tak podle §§ 8 a násl. c. ř. s. státi v řízení sporném, a napadáje pak usnesení i ve věci samé. Při tom předložil Dr. H. plnou moc, opatřenou podpisem »D. P. Melson« a razítkem, jež obsahuje v kruhu

slova »Board of Missions of the Methodist Episcopal Church, South v Nashvillu, Tenn. USA.,« uprostřed pak slova »D. P. Melson, oprávněný zástupce pro Č. S. R.« Rekursní soud vrátil nejdříve Dr. H-ovi tuto plnou moc s příkazem, aby byla opatřena potvrzením zemského úřadu v Praze, že stěžovateli jako cizinci přísluší pro obvod Československé republiky procesní způsobilost podle § 3 c. ř. s., a potvrzením policejního ředitelství v Praze o tom, že osoba plnou moc tu podepsavší jest oprávněna stěžovatele zastupovati a podepisovati za ni platně listiny, ale odmítl pak rekurs Missionářského výboru. V důvodech svého usnesení uvedl rekursní soud, že ani zemský úřad, ani policejní ředitelství v Praze nevydali Dr. H-ovi vyžádané úřední potvrzení, což odůvodnily zemský úřad tím, že by tak mohl učiniti jen, kdyby šlo o spolek zřízený podle zákona o právu spolčovacím čís. 134/1867 ř. zák. a sídlící v jeho úředním obvodu, policejní ředitelství pak tím, že nemá právního podkladu pro potvrzení, že D. P. Melson jest oprávněn zastupovati stěžovatele. Z toho dovozoval rekursní soud, že není osvědčeno oprávnění D. P. Melsona k zastupování stěžovatele před československými soudy a že tím méně jest prokázáno, že stěžovatel jest právnickou osobou podle §§ 26 a 27 obč. zák., takže rekurs nebyl podán účastníkem nesporného řízení podle § 6 zákona čís. 100/1931 sb. z. a n., který by mohl býti rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech nebo který uplatňuje právní zájem, by soud učinil nějaké rozhodnutí. K úředně ověřenému popisu listiny o utvoření korporace Missionářského výboru methodistické biskupské církve Jihu jako politického a právnického tělesa, kterýžto popis předložil Dr. H. zároveň s prohlášením zemského úřadu, rekursní soud nepřihlížel z důvodů, že popis byl předložen již po uplynutí lhůty rekursní a dodal, že nehledíc k tomu nejde o listinu veřejnou po rozumu § 292 c. ř. s., vydanou československým úřadem.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soud, by, nehledě k důvodům, z nichž odmítl rekurs proti usnesení prvního soudu, o rekursu věcně rozhodl.

Důvody:

Stanovisko rekursního soudu jest pochybené. Především jest uvést, že jde o řízení nesporné, v němž jsou dovoleny novoty v oprávném řízení (§ 40 (1) zák. čís. 100/1931 sb. z. a n.). Dr. H. předložil popis listiny o utvoření řečené korporace arci až dodatečně po uplynutí rekursní lhůty, avšak učinil tak podáním, jímž předkládal soudu zprávu zemského úřadu v Praze, kterou si od něho vyžádal rekursní soud. Právě vzhledem k obsahu zprávy zemského úřadu, o níž se stala již zmínka, připojil k ní Dr. H. ověřený popis oné listiny, aby tím doložil své tvrzení v rekursu, že Board of Missions atd. jest právnickou osobou a má jako taková procesní způsobilost a aby tím prokázal skutečnosti, které rekursní soud prokázány míti chtěl. Měl tedy rekursní soud, jenž nařídil doplnění právě za tím účelem, aby bylo zjištěno, zda stě-

žovatelka má v tuzemsku procesní způsobilost a zda osoba podepsavší za ni plnou moc pro Dr. H-a byla k tomu oprávněna, přihlížeti při řešení těchto otázek k obsahu listin, jež Dr. H. k tomu cíli předložil. V prvé z těchto listin uvádí se pod nadpisem »Stát Tennessee — listina o utvoření korporace«, ve známost, že Thos O. Summers (a šest dalších osob) ustavují se jako politické a právnické těleso pod jménem a firmou »Missionářský výbor methodistické biskupské církve Jihu«, uvádí se tam dále, co jest předmětem řečené korporace, a že tato má míti moc žalovati a býti žalována pod svým právnickým jménem, užívati společné pečeti a nabývati a držeti... nemovitý majetek nutný pro uzavírání právních obchodů a žádá se tam konečně stát Tennessee na základě zemských zákonů o právo utvoření se právnického tělesa pro účely a s oprávněním atd. vytčeným v předchozí listině. K této listině, ověřené zástupcem tajemníka krajského soudu kraje Dawidson (stát Tennessee), jest pak připojeno osvědčení státního tajemníka státu Tennessee, jež zní: »Já, David A. Nunn, státní tajemník státu Tennessee, osvědčuji, že předchozí listina s osvědčeními o jejím uznání, potvrzení a zápisu byla zařazena do rejstříku v mé kanceláři dne 9. dubna 1881 a zapsána dne 16. dubna 1881 do knihy korporací D v řečené kanceláři, stránky 277 a 8.« Potom následuje zápis registrátora kraje Dawidson, jímž osvědčuje, že předchozí jest věrným a přesným opisem listiny o utvoření jmenovaného Missionářského výboru, ježto tato listina jest zapsána v jeho kanceláři. Pak následuje několik dodatků k listině o utvoření se Missionářského výboru, a ke každému dodatku jest připojeno osvědčení státního tajemníka státu Tennessee, že listina o tom kterém dodatku byla zapsána do knihy korporací. Nemůže býti především pochybnosti o tom, že písemné a úřední pečeti opatřené osvědčení státního tajemníka státu Tennessee toho obsahu, že listina o utvoření Missionářského výboru methodistické biskupské církve Jihu a dodatky k ní byly zapsány do knihy korporací státu Tennessee, jest v místě, kde bylo vydáno a sepsáno, listinou veřejnou, neboť bylo vydáno a sepsáno veřejným úřadem, jenž vede v státu Tennessee rejstřík a knihu korporací. Ježto pak ověřený opis a překlad listiny obsahuje hned na začátku osvědčení státního tajemníka, pokud se týče přednosta kanceláře Státního departementu Spojených států severoamerických, že připojená listina, — t. j. listina o utvoření korporace a úřední osvědčení státního tajemníka státu Tennessee o zápisu korporace do knihy korporací, jakož i všechny dodatky k tomu, — jest pod pečeti státu Tennessee, a ježto pravost úřední pečeti Státního departementu Spojených států severoamerických, jakož i pravost podpisu přednosta kanceláře tohoto Státního departementu byla potvrzena vyslanectvím Československé republiky ve Washingtoně ověřením ze dne 16. listopadu 1922, má ono osvědčení podle § 293 c. ř. s. i v tuzemsku průvodní moc veřejné listiny a podává tudíž podle § 292 c. ř. s. plný důkaz o tom, co v ní jmenovaný státní tajemník prohlašuje a osvědčuje. Byla-li však listina o utvoření Missionářského výboru, který byl svými zakladateli ustaven jako korporace s právem žalovati a býti žalovánu, nabývati a zcizovati ne-

movitý majetek atd., podle zákonů státu Tennessee tamním příslušným veřejným úřadem zapsána do knihy korporací, není příčiny pochybovati o tom, že jmenovaný Missionářský výbor jest podle zákonů zmíněného státu pokládati za korporaci, t. j. za právnickou osobu se všemi náležitostmi a oprávněními, jak jsou uvedeny v listině o utvoření korporace. Je-li však Missionářský výbor podle zákonů státu, kde byl jako korporace ustaven a registrován, jakožto právnická osoba samostatným právním subjektem, má podle §§ 33 a 34 obč. zák. zásadně též práva a tutěž způsobilost i v tuzemsku a jest jej i zde pokládati za právnickou osobu podle § 26 obč. zák., která má podle § 3 c. ř. s. a § 34 zákona čís. 100/1931 způsobilost vystupovati před soudy jako samostatný podmět právní. Vyslovil-li naproti tomu okresní soud v Plzni ve svém usnesení názor, že Board of Missions atd. čili Missionářský výbor, zapsaný v pozemkové knize jako vlastník nemovitostí, jest podmětem nezpůsobilým k nabývání vlastnictví, nemajícím oprávnění právnické osoby, a že pravý vlastník nemovitostí jest neznámý, a ustanovil-li tomuto prý neznámému vlastníku opatrovníka, — byl tím Missionářský výbor přímo dotčen ve svých právech a stal se tak účastníkem nesporného řízení podle § 6 zákona čís. 100/1931 sb. z. a n., oprávněným podle § 37 cit. zákona k rekursu proti zmíněnému usnesení, a rekursní soud tudíž pochybil, odmítnuv jeho rekurs proto, že nebyl podán účastníkem nesporného řízení. Rekursnímu soudu nelze pak přisvědčiti ani v tom, že prý není osvědčeno oprávnění D. P. Melsona k zastupování Missionářského výboru před tuzemskými soudy. V této příčině jest odkázati na ověřený opis a překlad další listiny, kterou předložil Dr. H. soudu zároveň s opisem listiny o utvoření svrchu uvedené korporace. Touto druhou listinou, datovanou dnem 29. listopadu 1926, uvádí se ve známost, že předseda a generální tajemník Missionářského výboru methodistické biskupské církve jižní, korporace to, jež právem stává podle zákonů státu Tennessee ve Spojených státech severoamerických a má své sídlo v městě Nashville, Tennessee, na základě zmocnění daného jim Missionářským výborem ustanovují D. P. Melsona jako pravého, pravoplatného a zákonného zmocněnce pro jmenovaný výbor, aby v jeho jméne a na jeho místě zastupoval Missionářský výbor při koupi, nájmu, prodeji, pronájmu nebo při jiných majetkových dispozicích, jakož i při vybírání příjmů nebo výnosu z nich v republice Československé. V listině jest pak podrobně uveden další rozsah daného zmocnění, jež obsahuje mimo jiné i právo D. P. Melsona, by podroboval jakoukoli spornou záležitost rozhodčímu soudu neb jinému rozhodnutí, při čemž má plnou moc, dáti se zastupovati jedním nebo více zmocněnci. Podpisy předsedy a generálního tajemníka Missionářského výboru na této listině jsou ověřeny tajemníkem krajského soudu kraje Dawidson. Kromě toho obsahuje listina osvědčení státního tajemníka státního departementu ve Washingtoně, že tato listina jest pod pečeti státu Tennessee; podpis tohoto státního tajemníka a pečť státního departementu přičiněné k tomuto osvědčení, jsou ověřeny generálním konsulem Spojených států severoamerických v Praze, pravost podpisu tohoto generálního kon-

sula pak jest potvrzena ministerstvem zahraničních věcí v Praze. Tato listina, jíž předseda a generální tajemník Missionářského výboru na základě daného jim zmocnění dali D. P. Melsonovi plnou moc k zastupování Missionářského výboru v Československé republice, jest arcí listinou soukromou, avšak její pravost, pokud se týče pravost podpisů na ní jest, jak již podotknuto, náležitě ověřena jak úřady americkými, tak i naším ministerstvem zahraničních věcí, takže není příčiny pochybovati ani o její pravosti, ani o její správnosti. Oprávnění D. P. Melsona, zastupovati Missionářský výbor před československými soudy, zříditi za tím účelem pro výbor právního zástupce a podepsati pro něho plnou moc, jest tedy předloženou listinou dostatečně prokázáno.

Čís. 12398.

Důvody pro odklad exekuce jsou vyjmenovány v § 42 ex. ř. výčetmo.

Není důvodem odkladu exekuce podle § 42, čís. 1, 2 a 5 ex. ř., podal-li povinný u soudu, jenž vydal směnečný platební příkaz, návrh na opětné doručení směnečného platebního příkazu k vlastním rukám, poněvadž prý doručné lístky byly sfaššovány a platební příkaz se nestal pravoplatný.

(Rozh. ze dne 25. února 1933, R I 108/33.)

Návrh na odklad exekuce vedené na základě směnečného platebního příkazu, odůvodňovali povinní tím, že doruční lístky směnečného platebního příkazu byly sfaššovány a že se směneční platební příkaz nestal pravoplatný. Soud první stolice povolil odklad exekuce, rekursní soud návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Rekurenti žádali o odklad exekuce podle § 42 č. 1, 2 a 5 ex. ř. a uváděli jako důvod odkladu exekuce návrh učiněný u okresního obchodního soudu na opětovné doručení směnečného platebního příkazu ze dne 29. srpna 1929 k vlastním rukám, poněvadž prý doruční lístky byly zfaššovány (a jak v dovolacím rekursu se tvrdí i směnka) a platební příkaz se nestal pravoplatný. Sami však uznávají, že důvody pro odklad exekuce jsou v § 42 ex. ř. vyjmenovány výčetmo; nelze se proto od nich uchýliti, aniž jich obdobně použití na jiné případy, ano jde o právo formální, jehož ustanovení jest vykládati přesně. Že nejde o odkládací důvod § 42 čís. 1 ex. ř., pod který spadá žaloba o zmatečnost podle § 529 čřs., připouštějí rekurenti sami a nedostatek ten nelze odstraniti tím, že proti směnečnému platebnímu příkazu, který nebyl podle zákona doručen, nemohou žalobu pro zmatečnost podati, poněvadž nejde o pravoplatné rozhodnutí (§ 529 č. 2 c. ř. s.). Nemůže proto shora zmíněný návrh nahraditi žalobu pro zmatečnost. Návrh ten nelze vtěsnati ani pod ustanovení § 42 čís. 2 ex. ř., neboť, ač ustanovení to mluví o domáhání se obnovení řízení, má tím zřejmě pro obor civilního práva na mysli jen